

Verksamhetsnomineringar 2024

Inköps- och upphandlingsnämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens nomineringar	3
1.1	Ekonomisk effekt.....	3
1.2	Effekt på verksamheten	3
1.3	Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet	3
2	Kompletterande information.....	5

1 Nämndens nomineringar

1.1 Ekonomisk effekt

Ekonomisk effekt

Nr (Prio ordn)	Nominering	Ekonomisk effekt (mnkr)		
		2024	2025	2026
1.	Utredningsuppdrag till nämnden att (tillsammans med KS) säkerställa att fullmäktige har en tydligare roll i beslut kring stadenövergripande kategoristyrningsarbete.	inom ram	besparing	besparing
2.	Uppföljningsuppdrag till nämnden att (tillsammans med KS) följa upp Riktlinjen för inköp och upphandling med avseende på hur den omarbetade riktlinjen implementerats i stadens nämnder och styrelser	inom ram	besparing	besparing

1.2 Effekt på verksamheten

Nr	Kort beskrivning av hur verksamheten påverkas
1.	Nomineringen är ett utredningsuppdrag inom ram, som föreslås riktas till KS (SLK) och Inköps- och upphandlingsnämnden (INK). Att tydliggöra KF:s roll kring beslut om vilka områden som ska kategoristyras, innebär en tydligare styrning utifrån ett "hela-staden" perspektiv. Kategoristyrning är en metod för att styra mot gemensamma mål och genomförs av representanter för de största köparna i samverkan med Inköps- och upphandlingsnämnden. Göteborgs stads inköp från externa leverantörer omsätter cirka 26 miljarder kronor årligen. På sikt bidrar kategoriarbetet till kostnadsbesparingar. Omfattning av besparing är beroende på val av kategori.
2.	Nomineringen är ett uppföljningsuppdrag inom ram, som föreslås riktas till KS (SLK) och Inköps- och upphandlingsnämnden (INK). Att följa upp att stadens nämnder och styrelser har implementerat Riktlinjen för inköp och upphandling är viktigt för att säkerställa att de KF-uppdrag som resulterade i den omarbetade riktlinjen verkställs. (KF uppdragen handlade om att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandlingar och om att tydliggöra roller och ansvar. Dessutom har vissa delar av den av fullmäktige beslutade handlingsplanen för att öka inköps- och beställarkompetensen nu också lyfts in i riktlinjen).

1.3 Påverkan på andra nämnders/styrelser verksamhet

Nr	Berörd nämnd/styrelse	Verksamhet	Ekonomi
----	-----------------------	------------	---------

		(Ja/nej)	(Ja/nej)	Belopp
1.	Nomineringen är ett utredningsuppdrag inom ram. Utredningen föreslås genomföras tillsammans med KS (SLK): På sikt bidrar kategoriarbetet till kostnadsbesparingar. Omfattning av besparing och förvaltning/ bolag som påverkas är beroende på val av kategori.	JA Tydligare styrning	JA - besparing	Omfattning på besparing är beroende på val av kategori
2.	Nomineringen är ett uppföljningsuppdrag inom ram. Uppföljningen föreslås genomföras tillsammans med KS (SLK). Riktlinjen syftar till att tydliggöra styrningen mot klimat, men innebär även tydligare skrivningar kring ekonomisk och social hållbarhet.	JA Tydligare styrning	JA besparing	Ekonomiska, ekologiska och sociala vinster

2 Kompletterande information

Stadens inköp

Göteborgs stad har till stora delar en decentraliserad inköpsorganisation, där varje nämnd och styrelse är en egen upphandlande myndighet, som ansvarar för sin egen internkontroll inom inköp och upphandlingar.

Samtidigt finns det delar av stadens inköp som samordnas genom olika politiska beslut. Det handlar till exempel om kategoristyrning och stadens inköpscentral. Göteborgs stad har också gemensamma digitala tjänster inom inköpsområdet. Det betyder att stadens styrning inom inköpsområdet ställer krav på att de olika rollerna och ansvaren följs.

Göteborgs stads inköp från externa leverantörer omsätter cirka 26 miljarder kronor årligen. Ungefär en fjärdedel av inköpsvolymen består av köp inom stadens ramavtal.

1) Tydliggöra KF:s roll i beslut i stadenövergripande kategoristyrning

Nomineringen bygger på ett behov av att tydliggöra Kommunfullmäktiges roll i beslut i stadenövergripande kategoristyrning.

Som en bakgrund till nomineringen förklaras i texten nedan olika begrepp så som Inköpsplan och kategoristyrning, samt att dessa sätts i relation till KF Budget.

Inköpsplan

Inköps- och upphandlingsnämnden beslutar om stadens inköpsplan. I planen fastställs prioriteringsordning för kategoriarbetet i Göteborgs Stad.

Kategoristyrning

Kategoristyrning är en metod för styrning mot gemensamma mål och genomförs av representanter för de största köparna i samverkan med Inköps- och upphandlingsnämnden.

Kategoristyrning sker via Kategorirådet (de största köparna). Rådet fattar beslut om kategoriplan för den kategori det gäller.

Kategoriplanen gäller för stadens inköp inom kategorin.

Kommunfullmäktiges budget

I KF Budget för 2022 fanns särskilda uppdrag kring att kategoriarbete skulle startas upp inom vissa kategorier. I KF Budget för 2023 står att kategoristyrningsmodellen ska implementeras fullt ut i alla Göteborgs Stads verksamheter.

Nomineringen är ett utredningsuppdrag till nämnden att (tillsammans med KS) säkerställa att fullmäktige har en tydligare roll i beslut kring stadenövergripande kategoristyrningsarbete.

Nomineringen är ett utredningsuppdrag inom ram. På sikt bidrar kategoriarbetet till kostnadsbesparingar. Omfattning av besparing är beroende på val av kategori.

2) Uppföljning av Riktlinje för inköp och upphandling

Göteborgs stads riktlinje för inköp och upphandling beslutades i KF i maj 2022. Den omarbetade riktlinjen syftar till att tydliggöra styrningen mot klimat, men innebär även tydligare skrivningar kring ekonomisk och social hållbarhet, samt kring roller och ansvar i stadens inköpsarbete.

Stadens inköp har en viktig påverkan på stadens klimatavtryck. I alla delar av inköpsprocessen, såväl i de strategiska och taktiska som i de operativa delarna tas beslut som får effekt för klimatet. På så sätt har riktlinjen en viktig roll i styrningen för att sätta större fokus på klimatfrågorna.

Enskilda åtgärder i enskilda upphandlingar kan få såväl negativa som positiva ekonomiska konsekvenser. Ett cirkulärt arbete med längre nyttjandetid av produkter, färre inköp och mer återbruk, kan leda till besparingar. På samma sätt kan skarpare klimatkrav i upphandlingar leda till dyrare produkter och tjänster jämfört med andra produkter och tjänster, som kanske är billigare men som kan påverka miljön och klimatet mer negativt.

Inköp har också en påverkan på leverantörsmarknaden. Det är viktigt att stadens inköp bidrar till en sund konkurrens. Riktlinjen tydliggör vikten av att kravställa, följa upp, och att arbeta förebyggande för att våra inköp ska motverka osund konkurrens. Riktlinjen har även tydliggjorts med avseende på arbetsrättsliga villkor och tillgänglighetskrav i relation till inköp.

Att följa upp att stadens nämnder och styrelser har implementerat Riktlinjen för inköp och upphandling är viktigt för att säkerställa att de KF-uppdrag som resulterade i den omarbetade riktlinjen verkställs.